Half-metallic behavior, thermodynamic stability and thermoelectric performance of new CoXMnSi (X=Rh, Tc) quaternary Heuslers

Mansoure Ilkhani*

Department of Physics, Faculty of Science, Shahr-e-Qods Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Received: 17.08.2020 Final revised: 10.07.2021 Accepted: 03.08.2021 Doi link: 10.22055/JRMBS.2021.17055

Abstract

Half-metallic, thermoelectric, and also thermodynamic stability of CoXMnSi (X = Rh, Tc) quaternary Heusler compounds were performed by density functional theory calculations. These compounds have an equilibrium volume with the lattice constants of 5.81 and 5.77 A° for CoRhMnSi and CoTcMnSi, respectively, which is consistent with the other functions. Moreover, the bulk moduli of these compounds have been calculated to be 225.8GPa and 242.5GPa, respectively, which indicates their very high crystalline hardness. Thermodynamic phase diagrams confirmed the thermodynamic stability of these compounds. Electronic calculations show half-metallic behavior with 100% spin polarization at the Fermi level for both compounds. The CoRhMnSi has 0.65eV and 0.72eV, and CoTcMnSi has 0.22eV and 0.51eV spin gap in minority spin when applying the GGA and GGA+U approximations, respectively. Also, the study of thermoelectric properties shows that these compounds with a figure of merit index of 0.99 at room temperature are suitable candidates for thermoelectric purposes, which is in agreement with other works

Keywords: DFT, CoXMnSi (X = Rh, Tc) compounds, half-metallic behavior, thermoelectric, thermodynamic phase diagram.

*Corresponding Author: m.ilkhani@qodsiau.ac.ir

13

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License

رفتار نیمهفلزی، پایداری ترمودینامیکی و عملکرد ترموالکتریکی هویسلرهای چهارتایی جدید (CoXMnSi(X=Rh, Tc

منصوره ايلخاني*

گروه فیزیک، دانشکدهٔ علوم پایه، واحد شهرقدس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

دريافت: 1399/05/27 ويرايش نهائي: 1400/04/19 پذيرش: 1400/05/12 Doi link: 10.22055/JRMBS.2021.17055

چکیدہ

مطالعهٔ رفتار نیمهفلزی، ترموالکتریکی و پایداری ترمودینامیکی ترکیبهای جدید هویسلر چهارتایی (CoXMnSi(X=Rh, Tc برمبنای محاسبات نظریهٔ تابعی چگالی انجام پذیرفته است. این ترکیبها دارای حجم تعادلی هستند و برای آنها ثابتهای شبکهٔ تعادلی محاسبات نظریهٔ تابعی چگالی انجام پذیرفته است. این ترکیبها دارای حجم تعادلی هستند و برای آنها ثابتهای شبکهٔ تعادلی محاسبات نظریهٔ تابعی چگالی انجام پذیرفته است. این ترکیبها دارای حجم تعادلی هستند و برای آنها ثابتهای شبکهٔ تعادلی محاسبات نظریهٔ تابعی چگالی انجام پذیرفته است. این ترکیبها دارای حجم تعادلی هستند و برای آنها ثابتهای شبکهٔ تعادلی 18/5 و 5/77 آنگستروم بهترتیب برای CoRhMnSi و CoTcMnSi و CoTcMnSi به دست آمد که در تطابق با دیگر کارها است. بررسی نمودارهای فاز ترمودینامیکی نشان داد که این دو ترکیب در تمام شرایط ترمودینامیکی پایدار خواهند بود. همچنین مدول حجمی این دو ترکیب بهترتیب 20/8 و 24/2 گیگا پاسکال محاسبه شده است که نشان از سختی بسیار بالای بلوری آنها دارد. محاسبات ساختار الکترونی بیانگر رفتار نیمه فلزی با قطبش اسپینی 100% در هر دو ساختار است. ترکیب های GOA و 27/0 الکترونی بیانگر رفتار نیمه فلزی با قطبش اسپینی 100% در هر دو ساختار است. ترکیب GGA و GOA و Gozin اسپینی 100% در هر دو ساختار است. ترکیب GGA و Gozin و ولت و ترکیبهای فوق دارای گاف 20/0 و 27/0 الکترون ولت و ترکیب و GOA و محرم الکتریکی همچنین بر سی خواص ترموالکتریکی نشان میده که این تقریبهای فوق دارای گاف 20/0 و تره ماست. همچنین بررسی خواص ترموالکتریکی نشان میده که این ترکیبها با شاخص مریت 9/90 در دمای اتاق کاندیداهای مناسبی برای مقاصد ترموالکتریکی هستند.

كليدواژگان:نظريهٔ تابعي چگالي، تركيبات (CoXMnSi(X=Rh, Tc، رفتار نيمهفلزي، ترموالكتريك، دياگرام فاز ترموديناميكي

مقدمه

مبدلهای ترموالکتریکی به عنوان منابع انرژی سبز در سالهای اخیر در کانون توجه بودهاند چراکه بازیافت حرارت اتلافی و تبدیل آن به توان الکتریکی منجر به افزایش بهرهوری از انرژی هدر رفته می شود که این یک چالش در دنیای امروزه به شمار می رود. عملکرد ترموالکتریکی توسط شاخص مریت T=S²σT/K قابل اندازه گیری است که در این رابطه: S ضریب سیبک، σ رسانندگی الکترونی، Kel رسانندگی گرمایی حاملهای بار وT دما هستند [5-1].

ترکیبهای هویسلری بهواسطهٔ بروز رفتار ترموالکتریکی بسیار خوب توجهات بسیاری را بهخود جلب نمودهاند [11-6]. در این بین ترکیبات هویسلر کامل X₂YZ که در ساختار مکعبی با گروه فضایی (162)Fm-3m متبلور میشوند خواص جالب اسپینترونیکی و ابررسانایی [15-12] را از خود نشان دادهاند. قسمت بزرگ ترکیبهای هویسلری شناخته شده تا کنون شامل فلزات واسطهٔ سهتایی X₂YZ میباشند (جایی که X,Y فلزات واسطه و Z عنصر گروه اصلی هستند) که وجود حالتهای اوربیتال d اشغال نشده مربوط به عناصر مغناطیسی در زیرشبکهها

^{*}نویسنده مسئول: m.ilkhani@qodsiau.ac.ir

سبب بروز رفتارهای مغناطیسی متفاوت در این مواد می شوند. در صورتی که یکی از اتمهای X توسط عناصر فلزی واسطهٔ دیگری جایگزین شود شاهد ایجاد ترکیب هویسلری با ساختار چهارتایی XX'YZ خواهیم بود که گروه فضایی (26)F4-3 را به خود اختصاص می دهند. تا به امروز تحقیقات نظری و تجربی بسیاری بر هویسلرهای چهارتایی صورت گرفته است [20-61] که وجود رفتار نیمه فلزی [23-21] و دمای کوری بالا [۲۵،۲٤] را برای این ترکیب ها پیش بینی کرده اند.

در این بین ترکیبهای چهارتایی بر مبنای اتم کبالت: CoXMnSi(X=Rh, Tc) به عنوان مواد جديد هویسلری با بروز رفتار نیمهفلزی مغناطیسی خوب زمينهٔ مطالعات بسياري را فراهم نمودهاند. طبق گزارشات ارائه شده توسط Ashis Kundu و همکاران [26]، دو تركيب CoXMnSi(X=Rh, Tc) در ساختار بلوری LiMgPdSn-type [27،۲8] با گروه فضایی F4-3m متبلور میشوند. نتایج این بررسیها نشان داد که این دو ترکیب با دمای کوری بالا و گشتاور مغناطیسی های $3\mu_B$ و $5\mu_B$ برای CoTcMnSi و CoRhMnSi طبق قانون اسلايتر -يائولينگ (CoRhMnSi –(Nv)= نیمهفلزات فرومغناطیسی با قطبش اسپینی 100% در سطح فرمی هستند [29-27]. گاف اسپینی تركيب CoRhMnSi، 0,58 الكترون ولت گزارش شده است [27]. همچنین دیگر محاسبات نشان داده است که این دو ترکیب دارای پایداری از نقطه نظر انرژی هستند و انرژی تشکیل CoRhMnSi و CoTcMnSi بهترتيب 2/82- و 3/14- الكترون ولت گزارش شده است [26]. ساختار CoRhMnSi دارای سختی بلوری 209/29 گیگا پاسکال و پایداری کشسانی است [33-29، 27]. مطالعهٔ پیش رو بررسی های خود شامل خواص ساختاری، الکترونی، رفتار ترموالکتریکی و نیز پایداری مکانیکی و ترمودینامیکی این ترکیبها را با بهکارگیری محاسبات اصول اولیه ارائه نمودیم.

روش محاسبات

محاسبات اصول اولیه با استفاده از نظریهٔ تابعی چگالی قطبیدهٔ اسپینی با روش امواج تخت بهبود یافتهٔ خطی با پتانسیل کامل(FP-LAPW) در چارجوب کد Wien2K انجام شد [34]. بهمنظور مطالعهٔ دقیق تر ساختار الکترونی پتانسیل هابارد(U) را بههمراه تقریب شیب تعمیم یافته (GGA) استفاده شده است [35.36]. مشربندی نقاط X در منطقهٔ اول بریلوئن با مرکزیت نقطهٔ Γ را 15×15×15 و مقدار همای مرکزیت انتخاب نمودیم. با توجه به پیکربندی اوربیتالی اتمهای انتخاب نمودیم. با توجه به پیکربندی اوربیتالی اتمهای اوربیتالهای لایهٔ ظرفیت آنها از لایههای مغزه و شبهمغزه جدا میشوند:

Co: [Ar] 4s² 3d⁷, Tc: [Kr] 5s² 4d⁵, Rh: [Kr] 5s¹ 4d⁸, Mn: [Ar] 4s² 3d⁵, Si: [Ne] 3s² 3p²

در نرمافزار وین تو کی، برای این جداسازی از دو ابزار انرژی جداسازی و تنظیم شعاع کرات موفین تین استفاده می شود. بنابراین برای جداسازی الکترون های لایهٔ ظرفیت از الکترون های شبه مغزهٔ انرژی جداسازی معادل 6- ریدبرگ انتخاب شد و شعاع کره های موفین تین برای اتم های CO، Rh ، Tc و Si ویژگی های ترموالکتریکی این ساختار های هویسلری با اعمال نظریهٔ شبه کلاسیکی بولتزمن در چارچوب کد BoltzTraP (بولتزترپ) محاسبه شدند [37].

پايدارى ساختار بلورى

بهینهسازی ساختاری هویسلرهای CoRhMnSi و CoTcMnSi نشان داد که این دو ترکیب در ساختار مکعبی مرکز سطحی از نوع -LiMgPdSn با گروه فضایی F4-3m شامل موقعیتهای اتمی نشان داده شده در شکل1 متبلور میشوند.

شکل1. الف: ساختار بلوری و (ب، ج) منحنی E-V ترکیبهای CoXMnSi(X=Rh, Tc) در دو فاز مغناطیسی (NM) و غیر مغناطیسی (NM)

پارامترهای شبکه اعم از ثابتهای شبکهٔ بهینه شده (a)، مدول انبوهه و مشتق آن در فشار صفر از طریق برازش انرژی کل برحسب حجم تعادلی، از معادلهٔ حالتهای مورناگون [38] زیر محاسبه شد.

$$E(V) = E_0 + \frac{BV}{B'} \left[\frac{1}{B'-1} \left(\frac{V_0}{V} \right)^{B'} + 1 \right]$$

در این معادله Eo انرژی تعادلی، *V*₀ حجم معادل در فشار صفر،B مدول انبوهه و 'B مشتق آن در P=0 است. طبق نتایج، ثابتهای شبکهٔ بهدست آمده در توافق با مقادیر نظری پیشبینی شده توسط دیگر

گزاشها می باشد [26-29]. در شکل1، منحنی های انرژی برحسب حجم CoXMnSi(X=Rh, Tc) در فاز فرومغناطیس (FM) و غیر مغناطیسی (NM) نمایش داده شدهاند. مشاهده شده است که در هر دو نمودار نقطهٔ کمینه در فاز فرومغناطیس پایینتر از فاز غیرمغناطیس است، بنابراین در شرایط فرومغناطیس پایداری آنها بیشتر است و این ترکیبها ترجیح می دهند به فاز فرومغناطیس گذار کنند. نکتهٔ قابل توجه آنکه نمودارهای انرژی-حجم فازهای فرومغناطیسی و غیرمغناطیسی ترکیب CoRhMnSi در محدودهٔ حجم تعادلی یکدیگر را قطع نمی کنند، که نشان می دهد تحت اعمال فشار مثبت و منفی (استرس و استرین) گذار فازی در محدودهٔ آستانهٔ تحمل بلور رخ نمیدهد. اما در نمودار ترکیب CoTcMnSi مشاهده می شود که دو نمودار رسم شده در سمت حجمهای کوچکتر از حجم تعادلی (وقتی که تحت استرس قرار دارد)، دو نمودار یکدیگر را قطع خواهند کرد که بر اساس معادلات ترموديناميكي، فشار گذاري معادل 126/54 گيگاپاسكال برای این گذار بهدست آمد. اما در حجمهای بزرگتر دو نمودار دارای واگرایی هستند که نشان دهنده آن است که تحت هیچ شرایطی گذار نحواهیم داشت و در حالت استرین همواره فاز فرومغناطیس پایدارتر است.

جدول1. مقادیر، ثابتهای شبکهٔ بهینه شده (a)، مدول انبوهه (B) و مشتق آن('B)، نسبت (B/G) و انرژی تشکیل بلوری (Er). محاسبه شده برای ترکیبهای CoRhMnSi و SorteMnSi

Compound	<i>a</i> (A°)	B(GPa)	В'	E _f (Ryd)
CoRhMnSi	5/81	225/8	5,21	-0/38
CoTcMnSi	5 _/ 77	242/5	5/33	-0/44
کارهای دیگر:				
CoRhMnSi	5 _/ 83 ^a			-0/20 ^d
	5/83 ^b			
	$5/83^{c}$			
	5/82 ^d			

CoTcMnSi	5/ 79 ^a			-0/23 ^a
ىرجع 29	جع d ، 28.	ح c ، 27. مر∙	b. مرج	a مرجع26،

خواص كشساني

پایداری مکانیکی این مواد را با محاسبهٔ ضرایب کشسانی مورد بررسی قرار دادیم. در جدول2، ثابتهای کشسانی و پارامترهای وابسته به آنها نظیر مدول یانگ(E) و مدول برشی (G)، ضریب یواسون، نسبت B/G، دمای دبای و نقطهٔ ذوب را با استفاده از تقریب Voigt-Reuss-Hill (VRH) طبق روابط زير ارائه نموديم [39،40].

- $E = \frac{9BG}{(3B+G)}$ 1
- $G_{Voigt} = (C_{11} C_{12} + 3C_{44})/5$ 2

 $G_{\text{Reuss}} = 5(4S_{11} - 4S_{12} + 4S_{44})^{-1}$ 3

, S =
$$C^{-1}$$
, $\nu = \frac{3B - 2G}{2(3B + G)}$ 4

$$G_{\rm Hill} = 1/2(\ G_{\rm Voigt} + G_{\rm Reuss}) \qquad 5$$

از آنجا که شرط: $C_{11} - C_{12} > 0$, $C_{44} > 0$ برقرار است، می تو ان گفت که این دو ترکیب در حالت تعادلی دارای پایداری کشسانی هستند که در تطابق با دیگران است [28]. مدول یانگ(E) نشان دهندهٔ سختی مواد است [41] که رابطهٔ بین تنش های استرسی² و کششی³ را بیان می کند. مقادیر مدول های انبوهه، برشی و یانگ نشان میدهند که ترکیبهای مدنظر شرایط پایداری مکانیکی را دارند. نسبت B/G که توسط Pugh [42] شناسایی شد نشان دهندهٔ استحکام مکانیکی ماده است. اگر این نسبت کمتر از مقدار 1/75 بوده و همزمان ضريب پواسون(v) كمتر از 0/33 باشد، مادهٔ شكننده⁴ است و در غیر این صورت کشسان⁵ خواهد بود. طبق نتایج بهدست آمده CoRhMnSi طبیعتی شکننده و

CoTcMnSi ماهیتی کشسان دارد که در تطابق با مرجع شمار ة28 است .

همچنین ضریب ناهمسانگردی (A) محاسبه شده برای CoTcMnSi عددی در حدود یک شده و برای CoRhMnSi نزدیک به یک، که بیانگر ناهمسانگردی کشسانی در CoRhMnS است. همچنین مقادیر بالای دمای ذوب و دبای بهدست آمده نشان دهندهٔ سختی بلور این دو ترکیب هستند.

جدول2. مقادیر محاسبه شده، ثابتهای کشسانی (C_{ii})، مدول یانگ(E)، مدول G)shear)، نسبت(B/G)، ضریب پواسون(v)، ضریب ناهمسانگردی(A) در مقیاسGPa، دمای دبای(θ_D) و دمای نقطه ذوب(T_m)ترکیبهای CoRhMnSi و CoTcMnSi.

Compound	CoRhMnSi	CoTcMnSi	
C11	407/9	314,8	
C12	174 _/ 8	204,0	
C44	257 _/ 1	126 _/ 1	
Е	450,3	243,3	
G	187,2	87/3	
υ	0/20	0,34	
B/G	1/3	2/8	
A	0,79	1,08	
θ _D	536 _/ 2	499,9	
$T_m \pm 300$	2530 _/ 7	2410,0	

نمودار يايدارى فازى

یکی از ابزارهای مناسب در بررسی پایداری ساختاری مواد، نمودارهای دیاگرام فازی هستند. بنابراین برای دو ترکیب مورد نظر با بهکارگیری نظریهٔ تابعی چگالی در شرایط تعادلی T=P=0 انرژی آزاد

⁴ brittle

⁵ ductile

¹ shear

² stress

³ strain

شکل2. نمودار دیاگرام فازی ترکیب CoRhMnSi برای سه مقدار متفاوت کمینه، الف: صفر، ب: بیشینه و صفر، ج: μ_{Mn} . نواحی مجاز پایداری در شکل ها هاشور خوردهاند. واحد Δμ_{Rh} ، Δμ_{Co} و و Δμ_{Si} برحسب ریدبرگ می،باشند.

 $\Delta \mu_{Rh}$

انبوهه را برحسب پتانسیل شیمیایی اتمهای تشکیل دهندهٔ آنها بهصورت زیر محاسبه نمودیم [44-43]:

 $\mu_{Co} + \mu_{Rh} + \mu_{Mn} + \mu_{Si} = G^{bulk}_{CoRhMnSi} \qquad 6$

 $\mu_{Co} + \mu_{Tc} + \mu_{Mn} + \mu_{Si} = G^{bulk}_{CoTCMnSi}$ 7

از آنجا که ترکیبهای هویسلری شامل 4 اتم در سلول واحد هستند بنابراین برای بررسی انرژی آزاد آنها چهار متغير اصلى در مسئله خواهيم داشت. لذا در سه شكل مجزا نمودارهای فازی را برای شرایطی که پتانسیل شیمیایی اتمهای Mn مقادیر کمینه، بیشینه و صفر را داشته باشند، مورد بررسی و آنالیز قرار دادیم. از مقایسهٔ این سه نمودار مشاهده می شود که برای CoRhMnSi در حالت بیشینهٔ µMn بزرگترین سطح مقطع و در کمینهٔ در μ_{Mn} ، کمترین سطح مقطع و برای CoTcMnSi در حالت µMn=0 كمترين سطح مقطع و در بيشينهٔ µMn بيشترين سطح مقطع را خواهيم داشت. اين نمودارها نشان میدهند که تحت هر شرایطی امکان تبلور ساختارهای CoXMnSi(X=Rh, Tc) وجود دارد. نكتهٔ مشترك این نمودارها آن است كه تحت تمام شرایط ترمودینامیکی نشان داده شده این نمودارها دارای ناحیهٔ مجاز تبلور هستند که نشان دهندهٔ شانس بالای آنها در رشد بلورشان در آزمایشگاه است. قابل ذکر است که تا به حال دیاگرام فازی برای این ترکیبات در دیگر مقالات رسم نشده است.

ناحیهٔ مجاز در این دیاگرامها از روابط زیر قابل دستیابیاند:

$$\begin{split} E_{CoRh(Tc)MnSi} - E_{Rh(Tc)MnSi} &\leq \mu_{Co} &\leq E^{b}_{Co} 8 \\ E_{CoRhMnSi} - E_{CoMnSi} &\leq \mu_{Rh} &\leq E^{b}_{Rh} & 9 \\ E_{CoTcMnSi} - E_{CoMnSi} &\leq \mu_{Tc} &\leq E^{b}_{Tc} & 10 \\ E_{CoRh(Tc)MnSi} - E_{CoRh(Tc)Si} &\leq \mu_{Mn} &\leq E^{b}_{Mn} & 11 \end{split}$$

 $E_{CoRh(Tc)MnSi} - E_{CoRh(Tc)Mn} \leq \mu_{Si} \leq E^{b}_{Si}$

ريدبرگ. براى $U_{Mn}=0/142$, $U_{Tc}=0/198$, $U_{Rh}=$ بهدست آوردن يتاسيل هاى هابارد از مدل ابرياخته استفاده شده است. مقادیر گاف بهدست آمده برای این دو هویسلر تحت دو تقریب عنوان شده در جدول1ذکر شدهاند که مقدار حاصله از تقرب GGA بسیار نزدیک به مقادير گزارش شدهٔ قبلی می باشند [29-26]. مقادير گشتاور مغناطیسی بهدست آمده برای CoRhMnSi و بهترتيب حدود $5 \ \mu_B$ و $3 \ \mu_B$ شد که در CoTcMnSi تبعيت از قانون اسلايتر -پائولينگ M = Nv - 24 نشان دهندهٔ رفتار فرومغناطیسی قوی این دو هویسلر چهارتایی و قطبش اسپینی 100% در سطح فرمی برای آنها میباشد. از شکلهای 4ب و 4ج بهخوبی مشاهده میشود که بروز ناهمسانگردی مغناطیسی در محدودهٔ فرمى براى هردو تركيب بهطور مشابه بههم يوشاني اربیتال های Co- d_{t2g} با Mn-d_{t2g} و بعد از آن Rh-d_{t2g} و Tc-dt2g مربوط می شود. بنابراین می توان نتیجه گرفت که آثار مغناطیسی خوبی که در این دو ساختار 4 تايى مشاهده شده است بەھم پوشانى تبهگنى ھاي d_{t2g} سه فلز واسطه که در این ترکیب حضور دارند برمی گردد. در هم تنیدگی حالتهای الکترونی در ناحیهٔ رسانش بیان کنندهٔ قدرت حرکت یذیری الکترونها در این مواد است. اما سهم غالب در این بین برای رسانندگی در سطح فرمی را ابتدا اربیتال Co- d_{t2g} و بعد $Mn-d_{t2g}$ و پس از آن $Rh-d_{t2g}$ و $Mn-d_{t2g}$ دارند و اساساً دلیل پیدایش گاف در اسپین اقلیت همپوشانی حالتهای اوربیتال d این سه اتم بوده است. اتم Si بهطور کلی در مقایسه با سه فلز دیگر تأثیر بسیار کمتری در تعیین رفتارهای این ترکیبها داشته است. منحنی های ساختار نواری در منطقهٔ اول بریلوئن و در راستاهای تقارنی انتخابی در شکل های 5و6 برای CoRhMnSi و CoTcMnSi نشان داده شدهاند. برای CoRhMnSi در اسپین اقلیت یک گاف نواری مستقیم در راستای Γ با مقداری حدود 0٬65 الکترون ولت از تقريب GGA و 0/72 الكترون ولت از تقريب

شکل3. نمودار دیاگرام فازی ترکیب CoTcMnSi برای سه مقدار متفاوت کمینه الف: کمینه، ب: صفر، ج: بیشینه، پتانسیل شیمیایی Mn نواحی مجاز پایداری در شکلها هاشور خوردهاند. واحد Δμ_{το} Δμ_{το} میباشند.

خواص الكتروني

در شکل های 4 تا 6، منحنی های چگالی حالتهای کلی (TDOS) و جزئی (PDOS) و نمودارهای ساختار نواری دو ترکیب (CoXMnSi (X=Rh, Tc) و نمودارهای را در دو راستای اسپین اکثریت و اقلیت با به کارگیری دو تقریب GGA و U+AGG مورد بحث و بررسی قراردادهایم. مقادیر محاسبه شدهٔ پتانسیل هابارد U برای اتمهای موجود به ترتیب عبار تند از: 205-0000، 2021

شکل 4. الف، ب: منحنیهای TDOS، ج، د: PDOS دو ترکیب CoRhMnSi و CoTcMnSi.

GGA+U را دریافت نموده است. مقدار گاف اسپین -فليپ نيز در اسپين اقليت، بهترتيب 0/25 الكترون ولت با تقريب GGA و 0/40 الكترون ولت و با تقريب GGA+U محاسبه شد. برای CoTcMnSi نیز در اسپین اقلیت شاهد بروز گاف نواری غیرمستقیم در راستای Γ–X حدود 0/22 الکترون ولت از تقریب GGA+U و 51/10 الكترون ولت از تقريب GGA+U مىباشىم. مقدار گاف اسپين-فليپ اين تركيب نيز با اعمال پتانسیل U حدود 0/19 الکترون ولت بهدست آمد. برای هر دو هویسلر بهطور مشترک در اسپین اکثریت قطع شدگی سطح فرمی و رفتار فلزی را دريافت نموديم كه اين تأئيد كننده وجود خاصيت نيمه فلزی در این مواد می باشد. تمام مقادیر گاف بهدست آمده و رفتار نیمه فلزی گزارش شده در تطابق کامل با دیگر کارها است [26-29]. ملاحظه شده است که با اعمال پارامتر هابارد به محاسبات باعث افزایش گاف نواري در اسپين اقليت شده است.

شکل د مودار ساختار نواری امبوهه CORTINITISI در دو نفریب الف: GGA و ب: GGA+U (رنگ مشکی، اسپین بالا و رنگ قرمز، اسپین پایین).

قرمز، اسپين پايين).

جدول3. مقادیر گاف نواری محاسبه شده با دو تقریب GGA و GGA+U، ضریب سیبک و شاخص مریت با تقریب GGA+U برای CoXMnSi.

Compound	Eg(eV)	S	ZT	
CoRhMnSi	GGA: 0/65	177	0/998	
	GGA+U: 0,72			
CoTcMnSi	GGA: 0/23	157	0,995	
	GGA+U: 0,51			
CoRhMnSi	GGA: 0/60 ^a	0,65 ^b	0,58°	
CoTcMnSi	GGA: 0/29 ^a	-	-	
, جع b 26 در جع c 27 در جع 29				

خواص ترموالكتريكي

در این بخش پارامترهای ترموالکتریکی CoRhMnSi و CoTcMnSi شامل ضريب سیبک(S)، رسانندگی الکترونی(o/t) و گرمایی شامل سهم الكتروني(Kel)، فاكتور توان(PF) و شاخص مریت(ZT) را برای اسپین اقلیت که رفتار نیمرسانایی مشاهده شد با به کار گیری نظریهٔ نیمه کلاسیک بولتزمن محاسبه شدهاند [39،47]. تمامی کمیتهای مربوط به رفتار ترموالکتریکی در چارچوب کد بولتزترپ محاسبه شده و همهٔ کمیتهای بلوری و ویژهمقادیر انرژی مورد نياز براي محاسبات بولتزترپ از نتايج محاسبهٔ Wien2K استخراج شدهاند، طبق شکلهای 7و8 بهخوبی مشاهده میشود که هر دو ترکیب هویسلری مورد بحث رفتار مشابه ترنسپورت گرمایی را با اندکی اختلاف از خود نشان دادهاند. در تمام بازههای دمایی مقادیر سیبک مثبت هستند، لذا می توان گفت که رفتار نیمرسانایی p-type با مقادیر بالای S درحدود دمای اتاق دارند. در این نیمرساناها حفرهها نقش اصلی در انتقال گرما را بازی میکنند. مقادیر بیشینه سیبک در دمای حدود 200 کلوین بهدست آمدهاند که در جدول

شکل7. پارامترهای ترموالکتریکی CoXMnSi شامل: الف: ضریب سیبک(S)، ب: رسانندگی الکترونی(σ/τ)، ج: فاکتور توان و د: رسانندگی گرمایی سهم الکترونها(K_{el}).

2 لیست شده اند. با افزایش دما و نیز افزایش تمرکز حاملهای بار شاهد روند افزایشی σ در این دو ترکیب هستیم. طبق رابطهٔ σ=ne که در آن σ با تمرکز حاملها (n)، بار و تحرک پذیری آنها رابطهٔ مستقیم دارد می توان دید که مقدار این کمیت برای ترکیب ناکتور توان (corcMnSi بیشتراز ترکیب دیگر شده است. مقایسهٔ فاکتور توان (PF= S² σ/τ) نیز بیانگر آن است که بیشترین مقدار PF در دماهای بالای 1200 کلوین حاصل شده است. با توجه به پراکندگی ترازهای حفرهای درسطح فرمی در نمودار ساختار نواری و نیز تشابه قلههای لبهٔ نوار ظرفیت در مجاورت سطح فرمی برای دو ترکیب مدنظر شاهد رفتار مشابه PF برای این

تغییرات دمایی رسانندگی گرمایی الکترونی (Kel) نیز در شکل7 بیانگر آن است که برای دو ترکیب مورد بحث به طور مشابه تا حدود دمای 400 کلوین میزان این پارامتر حدود صفر است و با افزایش دما مقدار آن افزایش می یابد. در ادامهٔ توصیف ترکیب های هویسلری مورد بحث پارامتر مهم ترموالکتریکی یعنی شاخص مریت بررسی شد. نتایج بیانگر آن است که این دو ماده برای کاربردهای ترموالکتریکی در دماهای پایین(محدودهٔ دمای اتاق) مناسب می باشند، مثل کاربردهای خنک کنندگی. با افزایش میزان دما شاهد کاهش ZT هستیم و نیز بیشینه مقدار ZT در دمای حدود 200 کلوین به دست آمد که در جدول2 مورد مقایسه قرار گرفته اند. قابل توجه است که ویژگی های اسپینترونیکی و ترموالکتریکی میباشند. تغییرات دمایی پارامترهای ترموالکتریکی مانند سیبک، PF و σ/۳ بیانگر آن است که با افزایش دما مقادیر PF و σ/۳ افزایش یافته و به بیشینه مقدار خود میرسند. همچنین مقدار مریت در اسپین dn که رفتار نیمرسانایی وجود دارد برای هردو ترکیب بهطور مشابه حدود 0,99 در دمای اتاق شده است.

[1] J.H. Bahk, H. Fang, K. Yazawa, A. Shakouri, Flexible thermoelectric materials and device optimization for wearable energy harvesting, *Journal of Materials Chemistry C* **3** (2015) 10362-10374.

https://doi.org/10.1039/C5TC01644D

[2] T. Mori, S. Priya, Materials for energy harvesting: At the forefront of a new wave, *MRS Bulletin* **43** (2018) 176-180.

https://doi.org/10.1557/mrs.2018.32

[3] S.A. Barczak, et al., Grain-by-Grain Compositional Variations and Interstitial Metals- A New Route toward Achieving High Performance in Half-Heusler Thermoelectrics, *ACS applied materials* & *interfaces* **10** (2018) 4786-4793. https://doi.org/10.1021/acsami.7b14525

[4] T. Zhu, Y. Liu, C. Fu, J.P. Heremans, J.G. Snyder, X. Zhao, Compromise and synergy in high-efficiency thermoelectric materials, *Advanced materials* **29** (2017) 1605884-1605910. <u>https://doi.org/10.1002/adma.20160588</u> <u>4</u>

[5] L. Yang, Z.G. Chen, M.S. Dargusch,
J. Zou, High performance thermoelectric materials: progress and their applications, *Advanced Energy Materials* 8 (2018) 1701797-1701825. https://doi.org/10.1002/aenm.201701797

شكل8. شاخص مريت CoXMnSi .

نتيجه گيري

بر مبنای نظریهٔ تابعی چگالی ویژگیهای ساختاری، الكتروني، ترموالكتريكي و پايداري ترموديناميكي ھويسلر چهارتايى تر کیبھای CoXMnSi (X=Rh, Tc) را مورد مطالعه قرار دادیم. نتایج ساختاری نشان دادند که هر دو ترکیب دارای حجم تعادلي و نقطهٔ پايهاي در فاز فرومغناطيسي هستند. مدول حجمی 225/8 و 242/5 گیگا یاسکال برای CoRhMnSi و CoTcMnSi نشان داد که این تركيبها از سختي بالايي برخوردار هستند. ضرايب کشسانی و پارامترهای وابسته به آنها نشان داد که این دو ترکیب دارای پایداری کشسانی هستند. مقادیر ضريب يواسون و نسبت شير مدول به يانگ مدول آنها مع ف شکنندگی و تردی آنها است و از ضریب پواسون پيدا است كه پيوند بين اتمها از نوع يوني هستند. نتايج بەدست آمدە بيانگر آن است كە اين تركيبھا بەلحاظ ترمودینامیکی پایدار هستند. نمودارهای دیاگرام فازی نشان داد با در نظر گرفتن مقادیر بیشینه برای پتانسیل شيميايي اتمهاي Mn بيشترين ناحية مجاز تبلور حاصل شده است که نشان دهندهٔ میل به ترکیب بالای چهار اتم تشکیل دهنده این دو ساختار را دارد. ساختار الکترونی رفتار نیمه فلزی فرومغناطیسی را برای این هو يسلر ها نشان داد. با دريافت يگ گاف نو اري و رفتار نیمرسانایی از نوع-p در اسپین اقلیت و نیز رفتار فلزی در اسپین اکثریت کاندید مناسبی برای کاربردهای

of intermetallics, *Physical Review B* **85** (2012) 174505-174513.

https://doi.org/10.1103/PhysRevB.85.17 4505

[14] J.H. Wernick, G.W. Hull, T.H. Geballe, J.E. Bernardini, J.V. Waszczak, Superconductivity in ternary Heusler intermetallic compounds, *Materials Letters* **2** (1983) 90-92. https://doi.org/10.1016/0167-577X(83)90043-5

[15] T. Graf, C. Felser, S.S. Parkin, Simple rules for the understanding of Heusler compounds, *Progress in solid state chemistry* **39** (2011) 1-50. <u>https://doi.org/10.1016/j.progsolidstche</u> <u>m.2011.02.001</u>

[16] K. Özdoğan, E. Şaşıoğlu, I. Galanakis, Slater-Pauling behavior in LiMgPdSn-type multifunctional quaternary Heusler materials: Halfmetallicity, spin-gapless and magnetic semiconductors, *Journal of Applied Physics* **113** (2013) 193903-193907. https://doi.org/10.1063/1.4805063

[17] G.Y. Gao, L. Hu, K.L. Yao, B. Luo, N. Liu, Large half-metallic gaps in the quaternary Heusler alloys CoFeCrZ (Z= Al, Si, Ga, Ge): A first-principles study, *Journal of alloys and compounds* **551** (2013) 539-543. https://DOI: 10.1016/j.jallcom.2012.11. 077

[18] X.L. Wang, Proposal for a new class of materials: spin gapless semiconductors, *Physical review letters* **100** (2008) 156404-156408. https://doi.org/10.1103/PhysRevLett.10 0.156404

[19] L. Bainsla, et al., Origin of spin gapless semiconductor behavior in CoFeCrGa: Theory and Experiment, *Physical Review B* **92** (2015) 045201-045206. [6] C. Fu, S. Bai, Y. Liu, Y. Tang, L. Chen, X. Zhao, T. Zhu, Realizing high figure of merit in heavy-band p-type half-Heusler thermoelectric materials, *Nature communications* **6** (2015) 1-7. https://doi.org/10.1038/ncomms9144

[7] Y. Liu, et al., Lanthanide Contraction as a Design Factor for High-Performance Half-Heusler Thermoelectric Materials, *Advanced Materials* **30** (2018) 1800881-1800888. <u>https://doi.org/10.1002/adma.</u> 201800881

[8] R. He, et al., Improved thermoelectric performance of n-type half-Heusler MCo1-xNixSb (M= Hf, Zr), *Materials Today Physics* **1** (2017) 24-30. https://doi.org/10.1016/j.mtphys.2017.0 5.002

[9] J. Shen, et al., Low contact resistivity and interfacial behavior of p-type NbFeSb/Mo thermoelectric junction, *ACS applied materials & interfaces* **11** (2019) 14182-14190. https://doi.org/10.1021/acsami.9b02124

[10] D. Black, et al., Power Generation from Nanostructured Half-Heusler Thermoelectrics for Efficient and Robust Energy Harvesting, *ACS Applied Energy Materials* **1** (2018) 5986-5992. https://doi.org/10.1021/acsaem.8b01042

[11] G. Joshi, NbFeSb-based p-type half-Heuslers for power generation applications, *Energy & Environmental Science* **7** (2014) 4070-4076. https://doi.org/10.1039/C4EE02180K

[12] T. Saito, N. Tezuka, M. Matsuura, S. Sugimoto, Spin injection, transport, and detection at room temperature in a lateral spin transport device with Co2FeAl0. 5Si0. 5/n-GaAs schottky tunnel junctions, *Applied Physics Express* **6** (2013) 103006-103011. https://doi.org/10.7567/APEX.6.103006

[13] T. Klimczuk, et al., Superconductivity in the Heusler family

[26] A. Kundu, S. Ghosh, R. Banerjee, S. Ghosh, B. Sanyal, New quaternary halfmetallic ferromagnets with large Curie temperatures, *Scientific reports* **7** (2017) 1-15.

https://doi.org/10.1038/s41598-017-01782-5

[27] S. Ghosh, S. Ghosh, Site dependent substitution and half-metallic behaviour in Heusler compounds: A case study for Mn2RhSi, Co2RhSi and CoRhMnSi, *Computational Condensed Matter* **21** (2019) e00423. https://doi.org/10.1016/j.cocom.2019.e0 0423

[28] M. Benkabou, et al., Electronic structure and magnetic properties of quaternary Heusler alloys CoRhMnZ (Z = Al, Ga, Ge and Si) via first-principle calculations, Journal of Alloys and Compounds **647** (2015) 276-286. https://doi.org/10.1016/j.jallcom.2015.0 <u>5.273</u>

[29] Kh. Jafari, F. Ahmadian, First-Principles Study of Magnetism and Half-Metallic Properties for the Quaternary Heusler Alloys CoRhYZ (Y = Sc, Ti, Cr, and Mn; Z = Al, Si, and P), *Journal of Superconductivity and Novel Magnetism* **30** (2017) 2655–2664. https://doi.org/10.1007/s10948-017-4080-y

[30] A. Fazeli Kisomi, S.J. Mousavi, Ab initio calculations of structural, phonon and thermal properties of Co2MnGe and Co2MnSi, *Journal of Research on Many-body Systems* **8** (2018) 95-102. <u>10.22055/JRMBS.2018.13889</u>

[31] H. Salehi, M. Halvaee, P. Amiri, Calculation of electronic, structural, optical and elastic properties of Heusler compounds (Co2CrAl and Co2CrGa), *Journal of Research on Many-body Systems* **8** (2018) 69-78. https://doi.org/10.1103/PhysRevB.92.04 5201

[20] V. Alijani, J. Winterlik, G.H. Fecher, S.S. Naghavi, C. Felser, Quaternary half-metallic Heusler ferromagnets for spintronics applications, *Physical Review B* **83** (2011) 184428-184435. <u>https://doi.org/10.1103/PhysRevB.83.18</u> 4428

[21] V. Alijani, et al., Electronic, structural, and magnetic properties of the half-metallic ferromagnetic quaternary Heusler compounds CoFeMn Z (Z= Al, Ga, Si, Ge). *Physical Review B* **84** (2011) 224416-224426.

https://doi.org/10.1103/PhysRevB.84.22 4416

[22] L. Bainsla, K.G. Suresh, Equiatomic quaternary Heusler alloys: A material perspective for spintronic applications, *Applied Physics Reviews* **3** (2016) 031101-031122.

https://doi.org/10.1063/1.4959093

[23] X. Wang, et al., Structural, electronic, magnetic, half-metallic, mechanical, and thermodynamic properties of the quaternary Heusler compound FeCrRuSi: a first-principles study, *Scientific reports* **7** (2017) 1-13. https://doi.org/10.1038/s41598-017-16324-2

[24] L. Bainsla, M.M. Raja, A.K. Nigam, K.G. Suresh, CoRuFeX (X= Si and Ge) Heusler alloys: High TC materials for spintronic applications, *Journal of Alloys and Compounds* **651** (2015) 631-635. <u>https://doi.org/10.1016/j.jallcom.2015.0</u> <u>8.150</u>

[25] R. Guo, et al., First-principles study on quaternary Heusler compounds ZrFeVZ (Z= Al, Ga, In) with large spinflip gap, *RSC advances* **6** (2016) 109394-109400.

https://doi.org/10.1039/C6RA18873G

of America **30** (1944) 244-248. https://doi.org/10.1073/pnas.30.9.244

[39] R. Hill, The elastic behaviour of a crystalline aggregate, *Proceedings of the Physical Society. Section A* **65** (1952) 349. <u>https://doi.org/10.1088/0370-1298/65/5/307</u>

[40] S.F. Pugh, XCII. Relations between the elastic moduli and the plastic properties of polycrystalline pure metals, *The London, Edinburgh, and Dublin Philosophical Magazine and Journal of Science* **45** (1954) 823-843. <u>https://doi.org/10.1080/1478644080852</u> 0496

[41] G.Z. Xu, E.K. Liu, Y. Du, G.J.Li, G.D. Liu, W.H. Wang, G.H. Wu, A new spin gapless semiconductors family: Quaternary Heusler compounds, *EPL* (*Europhysics Letters*) **102** (2013) 17007-17013. <u>https://doi.org/10.1209/0295-075/102/17007</u>

[42] G. Xu, Y. You, Y. Gong, E. Liu, F. Xu, W. Wang, Highly-dispersive spin gapless semiconductors in rare-earthelement contained quaternary Heusler compounds, *Journal of Physics D: Applied Physics* **50** (2017) 105003-105013. <u>https://doi.org/10.1088/1361-6463/aa57a3</u>

[43] G.Y. Gao, L. Hu, K.L. Yao, B. Luo, N. Liu, Large half-metallic gaps in the quaternary Heusler alloys CoFeCrZ (Z = Al, Si, Ga, Ge): A first-principles study, *Journal of Alloys and Compounds* **551** (2013) 539-543. https://doi.org/10.1016/j.jallcom.201 2.11.077

[44] Y. Wang, J. Cheng, M. Behtash, W. Tang, J. Luo, K. Yang, First-principles studies of polar perovskite KTaO 3 surfaces: structural reconstruction, charge compensation, and stability diagram, *Physical Chemistry Chemical* [32] H. Salehi, A. Abdollahi, Calculation of electronic and optical properties of Na2S in the orthorombic phase, *Journal* of Research on Many-body Systems 7 (2017) <u>145-152.</u> 10.22055/JRMBS.2017.13023

[33] A. Boochani, M. Amiri, Halfmetallic behavior and Band alignment of Mn2FeAl/GaAs(001) interface based on density functional theory, *Journal of Research on Many-body Systems* **9** (2019) 20-24. <u>10.22055/JRMBS.2019.14583</u>

[34] K. Schwarz, P. Blaha, Solid state calculations using WIEN2k, *Computational Materials Science* **28** (2003) 259-273. https://doi.org/10.1016/S0927-0256(03)00112-5

[35] H.J. Kulik, M. Cococcioni, D.A. Scherlis, N. Marzari, Density functional theory in transition-metal chemistry: A self-consistent Hubbard U approach, *Physical Review Letters* **97** (2006) 103001-103005.

https://doi.org/10.1103/PhysRevLett.97. 103001

[36] J.P. Perdew, K. Burke, M. Ernzerhof, Generalized gradient approximation made simple, *Physical review letters* **77** (1996) 3865-3870. https://doi.org/10.1103/PhysRevLett.77. 3865

[37] G.K. Madsen, D.J. Singh, BoltzTraP. A code for calculating bandstructure dependent quantities. *Computer Physics Communications* **175** (2006) 67-71. https://doi.org/10.1016/j.cpc.2006.03.00 7

[38] F.D. Murnaghan, The compressibility of media under extreme pressures, *Proceedings of the national academy of sciences of the United States*

منصوره ايلخاني

Physics **20** (2018) 18515-18527. https://doi.org/10.1039/C8CP02540A

[45] H. Shi, W. Ming, D.S. Parker, M.H. Du, D.J. Singh, Prospective high thermoelectric performance of the heavily p-doped half-Heusler compound CoVSn, *Physical Review B* **95** (2017) 195207-195213.

https://doi.org/10.1103/PhysRevB.95.19 5207

[46] M. Ilkhani, A. Boochani, M. Amiri, M. Asshabi, D.P. Rai, Mechanical stability and thermoelectric properties of the PdZrTiAl quaternary Heusler: A DFT study, *Solid State Communications* **308** (2020) 113838. https://doi.org/10.1016/j.ssc.2020.11383 8

[47] G.K. Madsen, Automated search for new thermoelectric materials: the case of LiZnSb, *Journal of the American Chemical Society* **128** (2006) 12140-12146.

https://doi.org/10.1021/ja062526a